

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De confeßis & manifestis sacrae scripturae libris. Cap. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

quæ illi cum Paulo intercessisset, partim ex crebro reliquorum Apostolorum sermone & colloquio, quod cum illis haberet, plenè & cumulatè intellexisset, in suo Euangelio manifestò tradit. Verum de his haec tenus. Cætera autem, quæ sunt ab alijs de eisdem commemorata, ex veterum scriptorum inter se comparatione, commodiore tempore docere pro virili contendemus. Inter Ioannis monumenta, quæ præter Euangeliū scripsit, prior eius epistola tum recentium, tum antiquorum auctoritate sine controuersia comprobatur, reliquis autem duabus contradicitur. Atq; opinio illa, quæ est de Apocalypsi, quam à nonnullis etiam adhuc variè in utrunque partem disceptatur, tamē ubi tēpus nobis dabitur opportunum, eam veterum testimonijs exquisitè discutiemus.

De confessis & manifestis sacrae scripturæ libris.

C A P. XIX.

Cæterum quoniam sumus in hunc sermonem delapsi; videtur rationi consentaneum, scripturarum seriens quæ noui testamenti esse dicuntur, summatim comprehendere. Primum ergo sacer euangeliorum quaternio ratus esto: quem quidem liber de actis Apostolorum sequitur. Huic annumerentur Pauli Epistolæ. Quibus deinceps prior epistola, quæ fertur esse Ioannis, & Petri similiter prior, tanquam omnium consensu constabilitæ adiungantur. Inter ista, si placet, Ioannis Apocalypsin coniiciamus. De qua quid veteres statuerint, aliud erit tempus exponendi. Atque hæc sunt, quæ omnium assueratione constanter approbantur. Ex illis, quæ in dubitationem quidem vocantur, sunt tamen à plerisque recepta, est epistola quæ Iacobi dicitur, & Iudæ, & secunda Petri & secunda, & tertia, quæ Ioannis nomine inscribuntur: Siue ille ab euangelista, siue ab quoipiam eodem nomine appellato proscriptæ sunt, Inter scripturas autem quæ falso inscriptæ, minimeque germanæ dicuntur, Pauli acta numerantur, & liber qui vocatur Pastor, & Apocalypsis Petri. Porro epistola nomine Barnabæ edita, & quæ dicitur doctrina Apostolorum. Adde his, si videtur Ioannis ut dixi Apocalypsin: quam nōnulli, ut docui, penitus antiquare conten-

EVSEBII HISTORIAE

contenderunt. Alii tamen eam in scripturis maximè approbatis colloquandam iudicant. In quibus etiā nō pauci, hoc tempore, euangelium secundum Hebræos ponunt, quo Hebrei illi, qui sunt Christi doctrinā amplexati, maximè gaudēt. Ceterū hęc omnia referātur in earū scripturarū numerum, quibus à plerisq; cōtradicitur. Atq; certe istorum librorū enumerationē necessaria fecimus, uti cū scripturas, quę secundum ecclesiæ traditionem, verę, germanę, & omnium sententiis manifestò confirmatæ sunt, perspicua quadam nota ab aliis, quae non sunt eiusdē auctoritatis, sed sunt positæ quidē in cōtrouersia, à plerisq; tamen ecclesiasticis viris euolutæ & pertractatæ, distinxerimus, facile quidē non istas ipsas modo, sed eas etiam, quae apostolorum nomine ab Hæreticis circumferuntur, possimus discernere: Siue euangelia Petri, Thomæ, Matthiæ, aliorūque nomine falso inscripta, siue acta, quę Andreæ, Ioannis, & aliorum apostolorū nomine veterotoriè donata sunt: quas quidem scripturas, nemo ex scriptoribus ecclesiasticis, qui continuata temporum successione, ab apostolis huc usq; vixerint, usq; in suis scriptis in memoriam redigere dignatus est. Quin etiam dictionis & loquendi forma, longe à stylo & dicendi consuetudine apostolorum discrepat. Sententia porrò & institutū eorū, quae in illis libris traduntur (quod toto propè cōculo, ut dicitur, à vero orthodoxoq; scripturę sensu & opinione aberrat) planè perspicueq; ostendit, ea callida solū hæreticorū esse cōmenta. Vnde ne in eo quidē scripturarum genere, quae falso inscriptæ minimeq; germanæ dicuntur, habenda sunt, sed tanquam absurda omuinō & impia penitus explodenda. Verū ad reliquā historiā pergamus.

De Menandro præstigiatore.

CAP. XX.

MEnander, qui Simoni Mago successit, seipsum propter sceleratā morum suorum improbitatem secundū diabolicæ molitionis propugnaculū, illo priore nihilo planè imbecilliorem præstigit. Erat iste etiā Samaritanus: qui ubi ad summum præstigiariū fastigiū, ut facile cū magistro cōtenderet, peruenierat, maioribus portensis

se nos